

Vzdělávací materiál projektu Zlepšení podmínek výuky v ZŠ Sloup

Název vzdělávacího materiálu	Stavba dýchací soustavy
Anotace	Pracovní listy k procvičování stavby dýchací soustavy. Pracovní list se vytiskne a žákům se předloží k doplnění.
Autor	Mgr. Dita Látalová
Vzdělávací oblast	Člověk a zdraví, Člověk a příroda
Očekávaný výstup	Žák se naučí stavbu dýchací soustavy.
Ročník	5. – 9.

STAVBA DÝCHACÍ SOUSTAVY

1. Škrtni to, co do dýchací soustavy nepatří:

SRDCE, PLÍCE, HLTAN, HRTAN, MOZEK, CHLOPEŇ, JAZYK, PRŮDUŠKY, ZUBY, ŽALUDEK, PRŮDUŠINKY, DUTINA NOSNÍ, DUTINA ÚSTNÍ, HLEMÝŽĎ, UCHO, SLINIVKA BŘIŠNÍ, SLINNÉ ŽLÁZY, JÁTRA, TLUSTÉ STŘEVO, NOSOHLTAN, JÍCEN, PRŮDUŠNICE, KONEČNÍK, PLICNÍ SKLÍPKY, LEDVINY, STŘEDNÍ UCHO

2. Z pojmů, které ti zbyly, sestav dýchací soustavu:

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....
- 7.....
- 8.....

3. Doplň věty:

Nosohltan je spojen Eustachovou trubicí s.....
Dýchání umožňují pohybysvalů a
Nádech jepohyb a výdech jepohyb.
Blána, která pokrývá plíce je.....a blána, která pokrývá hrudník je
.....
Pravá plíce je tvořena.....laloky a levá plíce je tvořena.....
laloky.

4. Popiš funkce jednotlivých částí dýchací soustavy:

Dutina nosní.....
Plíce a plicní sklípky.....
Bránice a mezižeberní svaly.....

5. Najdi a doplň správnou odpověď:

I. Počet dechů v klidu za 1 minutu je:

- a) asi 60
- b) asi 30
- c) asi 5
- d) asi 15

II. Při jednom nádechu v klidu vdechneme asi:

- a) 1 l vzduchu
- b) 5 l vzduchu
- c) 3 l vzduchu
- d) 0,5 l vzduchu

III. Kde se nacházejí hlasivky:

- a) v plicích
- b) v dutině nosní
- c) v hrtanu
- d) v hltanu

IV. Výměna plynů probíhá v:

- a) v průdušnici
- b) v plicních sklípcích
- c) v průduškách
- d) v hrtanu

V. Která z uvedených tepen přivádí odkysličenou krev do plic:

- a) aorta
- b) plicnice
- c) HDŽ
- d) DDŽ

VI. Vypiš dýchací svaly:

- a)
- b).....

VII. Uveď alespoň 3 choroby, které postihují dýchací soustavu člověka:

- a)
- b).....
- c).....

VIII. Hlasové ústrojí je umístěno v:

- a) hrtanu
- b) průdušnici
- c) hltanu
- d) dutině ústní

IX. Horní dýchací cesty tvoří:

- a) dutina nosní a nosohltn
- b) dutina nosní, nosohltn a hrtan
- c) hrtan a průdušnice
- d) dutina nosní a hrtan

X. Dolní dýchací cesty tvoří:

- a) hrtan, průdušnice a průdušky
- b) hltan, průdušnice a průdušky
- c) plicní sklípky a hrtan

ŘEŠENÍ:

Stavba dýchací soustavy

1. Škrtni to, co do dýchací soustavy nepatří:

SRDCE, **PLÍCE**, HLTAN, **HRTAN**, MOZEK, CHLOPEŇ, JAZYK, **PRŮDUŠKY**, ZUBY, ŽALUDEK, **PRŮDUŠINKY**, **DUTINA NOSNÍ**, DUTINA ÚSTNÍ, HLEMÝŽĎ, UCHO, SLINIVKA BŘIŠNÍ, SLINNÉ ŽLÁZY, JÁTRA, TLUSTÉ STŘEVO, **NOSOHLTAN**, JÍCEN, **PRŮDUŠNICE**, KONEČNÍK, **PLICNÍ SKLÍPKY**, LEDVINY, STŘEDNÍ UCHO

2. Z pojmů, které ti zbyly, sestav dýchací soustavu:

1. **DUTINA NOSNÍ**
2. **NOSOHLTAN**
3. **HRTAN**
4. **PRŮDUŠNICE**
5. **PRŮDUŠKY**
6. **PRŮDUŠINKY**
7. **PLICNÍ SKLÍPKY**
8. **PLÍCE** (možná i pozice č. 5)

3. Doplň věty:

Nosohltan je spojen Eustachovou trubicí s **DUTINOU STŘEDNÍHO UCHA**.

Dýchání umožňují pohyby **MEZIŽEBERNÍCH** svalů a **BRÁNICE**.

Nádech je **AKTIVNÍ** pohyb a výdech je **PASIVNÍ** pohyb.

Blána, která pokrývá plíce je **POPLICNICE** a blána, která pokrývá hrudník je **POHRUDNICE**.

Pravá plíce je tvořena **TŘEMI** laloky a levá plíce je tvořena **DVĚMA** laloky.

4. Popiš funkce jednotlivých částí dýchací soustavy:

Dutina nosní **PŘEDEHŘIVÁ, ČISTÍ A ZVLHČUJE VDECHOVANÁ VZDUCH**

Plíce a plicní sklípky **VÝMĚNA PLYNŮ MEZI VNĚJŠÍM PROSTŘEDÍM A KRVÍ**

Bránice a mezižeburní sval **DÝCHACÍ POHYBY**

5. Najdi správnou odpověď:

- I. **a)**
- II. **d)**
- III. **c)**
- IV. **b)**
- V. **b)**
- VI. **bránice a mezižeburní svaly**
- VII. **zánět plic, nosohltanu, rýma, rakovina plic, astma**
- VIII. **a)**
- IX. **a)**
- X. **a)**